

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dijous 22 de July de 1899

Núm. 2.226

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari i en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofre, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y edacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. . . . . Ptas. 1/2
provincias trimestre. 1/2
Extranjer y Ultramar. 1/2
Anuncios, a preus convencionales.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continades curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pra demostrar que

La que paga més

XAROP SERRA

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

es lo millor remey para combatre el córo-nica y rebelde que sia tota classe de

MOS

vincia.

Esparrachs d'

Argenteuil

Se'n venen diariament a la botiga d' **EN GAMBUS**, carrer de Vilá (Bou, núm. 12).

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials que ho sollicitin. Los Motors de corrent continu a la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de consum y consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran llimpiesa, espay reduhit y facilissim maneig, ventajous difiols d' obtenir ab altres sistemes. Tenen marca sencillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulan y cambian a voluntat, las velocitats mínima a máxima. Los gastos d' oli per a los engrassaments y sos desgastes, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls. En aquestas afirmacions se facilitaran cuanta classe de datos sían necessaris. Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

Secció doctrinal

La nova ley de pressupostos

Ha succehit exactament tot alló que nos y altres nos temíam:

La novissima Ley de Pressupostos projectada per aquest flamant Ministre d' Hisenda del gabinet de la regeneraci6, no vé a é-ser altra cosa que una torrida garrotada de cego propinada pel govern en contra de tothom.

Contribució nova per aquest costat, recarrech de qualsevol de las ja ex-stents per altre, reducció de los interessos del Deute per aquí, supressió de las amortisacions degud s per allá; tot medi d' ingrés, en una paraula, expremut fins a lo inconcebible, y tota càrrega del tresor aminora da fins a lo arbi rari. Aixó y res més que aixó, tot alló en lo que ha vingut a demostrarse el talent d' home financer que caracteriza al Ministre d' Hisenda que avuy tenim.

Y es que, efectivament yvo en vostés ó poden imaginar un altre sistema més expeditiu y més senzill que aquest para nivellar, aparentment, sense trencarshi el cap y sense haverse da tornar calvos de tan rumiari, los pressupostos?

La cosa, a la fi, no deixa de pertanyer a un ordre d' idees purament elemental: ¿Que l' Estat s' ha endogalat de molt máia manera en aquestos últims temps y que s' troba, per lo tant, ab que vuy ja no pot cumplir íntegrament sos compromisos pecuniaris? Donchs a declarar que es veraderament im-possible seguir pagantho tot religiosament com fins aquí y a reventar, al mateix temps, al tenedor de Renda. ¿Que tot y no pag-n de o degu s no una molt reduhida part, se fan encare m-nester mo-tíssims de diners para aumentar l' exércit, para costejari novas escuadras, para alimentar a la urbandad famolenta de la burocracia? Donchs a expremere, fins que ja no pugi rajar més, la butxaca, sem-re oberta a las necessitats de la Administració, del infelís contribuent y a inventar nous subsidis.

Y d' aquesta manera, 's governas, no pagant, els íntegrament a lo que denhea a qui no denhen, y exigint, en cambi, cada vegada més sacrificis y més diners a tots aquells que pagan, es com van tirant y sortintse del pas sempre per endevant en qua se vol dificultat, eternisant la aplicació inmorale del socorre-gut sistema del *trampa adelante*.

Perque trampa y res més que trampa es suposar que l' Govern no vol anar fins a la conversió del Deute per considerarla perillosa, quan ell, a benefici de la creació d' un impost directe sobre la Renda y comercis a la reducció en l' interés de s ex-Deutes comerciales, unifica y reduheix a la vegada l' import dels

interessos dels vari Deutes de tota mena, que avuy existeixen y suprimeix arbitrariament las amortisacions; sense que el tenedor li capiga aquí usar, com en las Courtoisies francesas, el recurs de l' equal- recurs extrem d' optar pel reembolso avans que per la suzer peció.

Com trampa y res més que trampa es anunciar també tals y quals bonificacions ilusorias de certs impostos en relació a determinadas classes de riqueza imponible, quan lo hom sab prou bé que l' impost de s recarrechs, repartit en una ó altra forma, en la substancia de las novas contribucions que s' han projectat, vindrá a subsistir íntegro si es que encare a no creix.

De la mateixa manera que trampa y res més que trampa es y-erá l' recurs de reculir de la circuació tal ó qual valor públich para crearne un altre de molt semblant; com trampa es també al ó de fer com que s' reiran certas autorisacions concedidas al Banc d' Espanya sobre l' augment de la emissió fiduciari para otorgarhi unas aut-s de noves y po sé fi s més onerosas que las d' avuy; com més y ossa trampa que res encare es lo fet d' atrevirse a present-ter uns pr-ssupostos més que nivellats, quan tothom sab mo t bé, lo senyor Ministre d' Hisenda inclussiu, que molt-s, molt-s més de las paridas d' ingressos ca-citadas resutarán *falidas*, ja per lo malament previst del cupo to al d- l' usidí, ja per lo con-ra-rodhent del impost inventat singularment en aquellas cont-ibucions novament arbitrad s.

Més que d' aferrar? A Espanya 's homes pú-blics son d' aquesta manera: semere *tranquils*. No sembla sino que els mat-ixos tingan devagadas complacencia en enganyarse, potser perque d' aquest modo pensan eng nyar molt millor als altres.

Y aixis es com, dintre d' aqueste cuestió, tind-ém lloch de contemplar, no hi baja pás duplé, al senyor Ministre d' Hisenda, quan en las Cortes se defensi tal vegada de la oposició que fassin a sos projectes aquets ó s' altres elements polítics, sostenint ab to a la més gran import o habilitat, la viabilitat y la facil cobransa efectiva d' impostos tals com lo *general d' utilitats* que, segons la forma en que ve concebut, resultarà mort de naixensa, menos en tot alló que guarda relació ab la renda líquida del Deute públich y d' altres valors industrials; tant com afirman pot-ser la inofensiva ignorancia que en contra de la vi-talitat productora de certas industrias avuy inci-pients tingan l' impost sobre la fabricació del sucre y aquell altre que ha de venir a grava: la elaboració dels tabacos, are que, havents perdut les cobrias, serán sempre més caras y més difiols d' adquirir las primeras materias.

Però tot aixó, que hi vol dir? La cuestió verda-

dera estriba en que si no s' ha sapigut fer res de nou ni res de bó, si no s' ha arribat fins a la franca conversió del Deute y si encare a pagar en cambi, fátel-gra ment als tenedores, extrangers, de nostra Renda pública exterior; si no s' ha suprimit cap dels recar-rechs mentres que, pel contrari, s' han creat nous impostos; si, tot no deixant escapar l' límit d' exemptió de tribut gayrebé, ni l' ayre que respirem, encare ho s' ha pogut conseguir més que una nivellació artificiosa dels gastos ab los ingressos; la cuestió verda-dera estriba, repetim, en que, ma grat tot aixó, l' Go-bern podrá d' aquí endavant comprar ab prou diners para l' ensar los inútilment a l' aygua, si es que l' Es-tat construeix més barcos nous, per gastar os en inv-se se la Maüisser y en espardeyes si es que la determi-nan a aixecarse, is carius, para ofegar la tem de-tanta y tanta genteta com es sempre aquella que pu-lula al entorn de la rubleria taula que brinda als vi-vidors de tota mena la Política d' aquí.

Que, per lo demés, dels clams dels contribuyents no hi ha que ferne cas, donchs que aixis lo capita-lista-tenedor, com lo navyer, com lo propietari, com l' industrial, com lo pagés, si cridan tan fort en con-tra de la tributació sempre creixent que lo capítol de despesa es per part d' ells, sino mirin vostés com tot aixó no deu pas anar tan malament quan encare hi ha qui compra a bon preu paper del Estat en las «Bo-sas» y qui planteja negociis, cultiva fincas multi-cas ó s' fa edificar casas.

Are, de que arriba demá l' dia, si continúan tres governants perseverant pel camí amp-és, de que s' etrefes públics sian paper mullat, de que cap negoci pura acabar bé sino es una *quiebra* ó de que l- s fincas no donguin cap p-ófit, ningú ns ne res-pon pas.

Més allavors nos quedarp, per cert, un gran con-tol sol suprem que será lo de convertirnos tothom en altres tant soldats-blo que, per lo menos, aquells mat-ixos governas que n- s' heu n despu lat y mort de- b' fam primerament, acabarán per venir obligats fins a- ves i nos d' uniforme y a mantenirnos a to-s.

MANUEL XUCLA MAURICIO.

Gazeta administrativa

Los nous impostos

Lo sucre.—Se declara ablit desde primer de Julio l' impost sobre producció de sucres nacionals y que darán responsidís totos los concetos celebrats entre la Hisenda y la fabricants para el pago de dit impost.

Lo sucre de totas classes, las melassas etc., y tot producte del sucre y tota preparació en que entrin aquestas substancias, quedarán somesos al impost del sucre.

A la importació de dit article, se cobraran en las Aduanas per tots concetos los drets següents:

Sucre, glucosa, es amelo y productos iguales, 100 p kilos pes net, 100 pesetas.
Mel y melassa que contingain més d' un 5 per 100 de sucre cristallizad, 100 kilos pes net, 75 ptes.
II. fias 50 per 100 inclós id. id., 50 pesetas.
Xocolates, kilo 3 pesetas.

Doisos, galletas fiasas, confituras, conservas en su-cre ó xarop no medicinal, kilo pes net, 3 pesetas.

Sacarinas y sos semblants, 10 pesetas.
Sucre, glucosa, galletas y otros iguales, 4 pesetas.
Sucre de totas classes, glucosa, mel, melassa, sa-carina y sos iguales que s' produheixin en la Penínsu-la, Balears y Canarias pagaran per tots concetos los drets següents:

Sucre de totas classes, 100 pesetas.
Mel, melassa y espumas que contingain més d' un 50 per 100 de sucre cristallizad, 25 pesetas.

Id. que continguin fins 50 per 100 id., 10 pessetas. Sacarinas y iguales, 2 pessetas.

Aquets drets se cobraran a la sortida dels productes de la fabrica respectiva.

No podran exigir sobre aquets articles drets de consums ni recarregos de cap classe en benefici del Estat, de la provincia o del Municipi.

Los fabricantes de zocolates, dolços, confitures, fruytas en almibar, pastas, fruytas en jalea, xarops y gelletes lites, que exportin sos productes al extranger, Canaries o possessions espanyolas, tindran una bonificació per lo sucre empleat en la preparació de sos productes. Lo percibo se verificara del modo següent:

Dolços, confitures, fruytas en almibar, pastas, fruytas en jalea y xarops, 100 kilos pes-net, 25 pessetas.

Fruytas, extractos naturals y gelletes lites, 8 pts. Pera obtenir la bonificació d'aquets drets sera precís que'l fabricant estigui en las condiciones consignadas en lo Reglament de la contribució industrial, y que hagi abonat los correspondents drets per lo sucre nacional empleat en la elaboració de sos productes.

Presupost de gastos.—Lo nou presupost de gastos de Foment otorga un augment ab relació al anterior, de 7.309.533 pessetas.

Procedeix aquest augment principalment d'obligacions noves que'l Govern te per convenient realisar, en concepte de subvencions comercials de la Companyia Transatlántica, ab la seguritat de que ab aquesta mida han de favorirse grandement las noves relacions industrials y comercials pera sostenir los mercats pera'ls productes espanyols en los que foren posiciones nostras, obrint nous horitzonts de prosperitat a la nació.

Consisteix aquesta subvenció en una cantitat analoga a la que r'abonava a la Companyia Transatlántica ab arreglo a la ley de 26 d'Octubre de 1883 y ratificada en Consell de ministros en 1886, aprobant lo contracte celebrat per lo Govern ab dita Companyia, pera'l servey oficial y marítim.

Com presenta'l Sr. Villaverde tants projectes especials, la ley constata de 7 articles.

Se oren que sent la major part incluhits en tots los presupostos anteriors, sols cridarán l'atenció següents preceptes:

Autorizacions.—Se autorisa el ministre d'Hisenda pera contractar lo servey de recaudació de totes las contribucions e impostos, y'lo preste de tots los crèdits a favor de la Hisenda, per cinch anys, o passant als contractistas la facultat d'encarregar-se de la investigació.

S'autorisa també lo contractar directament la venda de mercaderies per lo temps que estimi convenient.

Además d'aquestes autorizacions, sobre las quals se ficara d'una manera especial l'atenció pública, mereix també ficar l'atenció sobre'l següent article:

Article 12.—Lo Govern concertara ab las Provincias Vascongadas y Navarra los medios d'implantar en las mateixas los nous impostos que s'estableixen en lo projecte de ley presentat a las Cortes pera'l timbre, propondre los ingresos que corresponen y conveir l'augment a consecuencia dels nous impostos que procedeix en las cantitats que satisfan a aquellas provincies per virtut del concert vigent.

Contribució industrial.—No desconex lo Sr. Villaverde las dificultats que ofereix l'establiment de la contribució industrial y de comerç.

La naturalesa, móvil e incerta de la base imponible feu inútils los esforços que s'teren en 1892, 1897 y 1896, per medi de la publicació del Reglament provincial.

Se considera, a tal propòsit, que la intervenció dels interessats en los actes preparatoris pera realisar la imposició, la annuencia dels gremis en las defraudacions, altas y baixas y partidas fallidas, es l'unica manera d'oferir als que suportan lo pes dels tributs, garantías de justícia.

En sa consecuencia, se disposa lo següent:

Article sisé.—Avans de primer de Juliol de cada any econòmic, los gremis elejiran ab caracter permanent una comissió de son sí, que representi ls interessos del mateix y sia escoltada en las declaracions d'altas y baixas, expedients de defraudació y partidas fallidas.

Los gremis tindran dret a exercir la investigació de sa respectiva industria en iguals condicions y observant los mateixos procediments establerts o que s'estableixin pera'ls casos d'investigadors del Estat.

Quan sian superiors a las cuotas de tarifa las baixas, cessacions d'industrias y partidas fallidas, se repartira la diferencia entre'l gremi l'any següent, o se li bonificara en cas contrari.

Article octau.—Lo Govern constituira per concurs un cos d'investigadors ab personal facultatiu afecte a dit servey, y ab persones administratives y facultatives que reunixin las condicions exigidas per la ley de 25 de Juliol de 1876 y demés decrets y reglaments.

Lo personal facultatiu constituira un cos, y son personal per antiguetat, podra passar a la classe immediata als efectes legals.

(Acabaré).

Audiencia Territorial de Barcelona

Relació dels Jutges municipals nomenats pera'l bienni de 1899 a 1901 pera'ls districtes de la provincia de Tarragona.

PARTIT JUDICIAL DE TARRAGONA

Tarragona, Pere Solán Olivan. Catller, Nicasi Pastor Solé. Constantí, Joseph Fortuny Grau. Canenys, Joseph Qué Martell.

Morell, Josephonts Prats. Pallaresos, Josh Manyà Recasens. Perafort, Pau ls gués Climent. Pobla de Mafud, Francisco Bové Maroh. Rourell, Josephornet Rull. Renau, Pau Arsegol Figuerola. Secuita, Joseph Biné Estiles. Tamarit, Josep Boronat Segú. Vilaseca, Joan Anromá Domingo.

PARTI JUDICIAL DE FALSAT

Falset, Antoni Estivill Llorach. Arbolí, Joseph uncosa Ferraté. Argentera, José Castellví Llovería. Bellmunt, Josep Torné Sentís. Bisbal de False Miquel Masip Sas. Cabacés, D-litjavás Ferré. Capsanes, Frasco Margalet Pinyol. Ciurana, AntonAbelló Martorell. Collejou, Josep Rufes Escoda. Cornudella, Jime Miralles Bonet. Dosayguas, Daná Arañones Cabré. Figuera, Frasco Roé Bargalló. García, Joseph Luis Madico. Gratallops, Edart Domenech Ballesté. Guamet, Francisco Vallés Anguera. Lloá, Miquel Esoda Parés. Margalet, Salvador Perelló Miró. Marsá, Jaume Sié Barceló. Masraig, Joseph Polch Rius. Molá, Tomás Bagalló Mas. Mora la Nova, Agustí Perez Pallás. Palma, Joseph Glicerán Pedret. Morera, Joan Baul Gran. Poboleda, Josep Crivillé Borrás. Porrera, Celesti Fernandez Advart. Padrell, Joseph Toda Borja. Pradrip, Joseph Borrás Marco. Riudecanyas, Pere Teixell Solé. Tivisa, Antoni Borrás Madico. Torre del espavol, Josep Jorner Rosamora. Torre de Fonteuillea, Joan Rofes Chancho. Torroja, Joan Blasco Juliá. Ulldemolina, Jaime Montlleó Montlleó. Vandellós, Laura Roca Llorach. Vilanova d' Escornalbou, Esteve Roca Ferré. Vilanova de Prades, Joseph Sans Capdevila. Vilella Alta, Joseph Compte Juncosa. Vilella Baixa, Salvador Sabaté Abelló. Vinebre, Joseph Sans Cervelló.

PARTIT JUDICIAL DE GANDESA

Gandessa, Benet Borrás Sunyé. Arnes, Joseph María Salvador Vicent. Ascó, Joseph Bianés Fraixes. Batea, Domingo Martí Catala. Benissanet, Joseph Monné Hurtado. Bot, Joseph Alvarez Freixes. Caseras, Tomás Galadella Galcerá. Corbera, Pere Masot Tarraga. Fatarella, Ramon Balsebra Alvarez. Flix, Benet Galcerá Alguero. Forès, Joan Ferré Anes. Miravet, Joseph Sastré Montagut. Mora d' Ebre, Joan Pinyol Solé. Pinell, Joseph Ampostá Montagut. Pobla de Massalucia, Joseph Llop Col. Prat de Compte, Joseph Vilamanya Borrás. Ribarroja, Joseph Monté Vidal. Vilalba, Joan Blasco Puey.

PARTIT JUDICIAL DE MONTBLANCH

Montblanch, Melcior Foraster Borrás. Barbará, Manel Miró Prlau. Bancafort, Joseph Amill Benet. Capafonts, Joan Pacurull Martorell. Ceballá del Condado, Antoni Riera Saltó. Conesa, Joseph Civit Reça. Espluga de Francolí, Joseph Rendé Miró. Febró, Esteve Martorell Roig. Forés, Joseph Foix Minguella. Llorach, Ramon Rossell Santacens. Montbrío de la Merca, Rafel Aluja Benet. Montcal, Joan Felin Sanchez. Pasanant, Ramon Roca Gabarró. Las Piles, Jaume Malet Alemany. Pira, Joan Amill Esplagas. Prades, Salvador Masgoret Espasa. Querol, Francisco Rovira Rossell. Rocafort de Queralt, Francisco Andreu Andreu. Rojals, Salvador Fort Fort. Santa Coloma de Queralt, Joan Segura Huguet. Santa Perpétua, Joseph Orga Gual. Sarreal, Joseph Maten Miró. Seiant, Joseph Vallverdú Miró. Solivella, Fabián Sans Montseny. Valclera, Joseph Alzamora Anglés. Vilavert, Joan Garlandi Odeana. Vimodí, Joseph Grinyó Debat.

PARTIT JUDICIAL DE REUS

Reus, Abdón Vicente González. Aleixar, Miquel Trilles Salvat. Altorja, Antoni O iva Olivé. Almofter, Joan Gasull Tosas. Almussara, Salvador nanpere Climent. Borjas del Camp, Joan Borrás Masip. Botarell, Joseph Meiras Mestres. Cambrils, Joseph Bes Badia. Castellvell, Salvador Prats Churba. Irlas, Joseph Estivill Dulcet. Maaspujols, Ramon Batlle Tomás. Montbrío de Tarragona, Ignasi Semonté Beraaa. Montroig, Gayetá Romeu Benaprés. Riudecels, Joan Ciurana Cabré.

Riudoms, Constantí Caballé Llecha. Selva, Joan Hortet Papiol. Vilaplana, Antoni Anguera Anguera. Vinyols, Joseph María Serra Pujals.

PARTIT JUDICIAL DE TORTOSA

Tortosa, Bruno Farina Talens. Alcanar, Lucas Bertrán Fíbla. Aldover, Jordi Cortiella Ferré. Alfara, Miquel Forés Huguet. Ametlla, Joaquím Conservau Rebull. Amposta, Enrich Auleso Arnal. Benifallet, Joseph Anton Montolús. Cenís, Manel Forner Abella. Xerta, Gaspar Ricart Ricart. Freginals, Miquel Lletí Miralles. Ginestar, Joseph Navarro Espinós. Godall, Vicens Llecha Tomás. Galera, Vicens Bailach Bartomeu. Mas Barberans, Joan Subirats Lleixá. Masdenverge, Ramon Bru Gendre. Paus, Joan Celma Moragrega. Perelló, Jordi L'ao Sabató. Resquera, Manel Pinyol Llop. Roquetes, Adriá Lleixá Valls. Sant Carlos de la Ràpita, Romá Ximeno Subirats. Santa Barbara, Joseph Cid Aradó. Tivenys, Joseph Estupinyá Ascot. Uldecona, Lucas F orestante Reverter.

PARTIT JUDICIAL DE VALLS

Valls, Joseph Caylá Miracle. Albiol, Joan Isern Barberá. Alcover, Joseph Escoté Badís. Alió, Pau Ollé Lloré. Bráim, Joseáh Valdosera Vives. Cabra, Joan Queralt Batet. Figuerols, Llorens Llorens Montserrat. Garidells, Joseph Brunet Torrents. Masó, Joan Pujol Roig. Milá, Pau Garriga Agrás. Nulles, Joan Calvet Poblet. Pla de Cabra, Joaquím Vilaprenyó Gastó. Pont d' Armenters, Angel Miquel Vicens. Puigpelat, Pau Poblet Jofré. Ribó, Joseph Goma Pedrol. Rinyó, Ramon Coll Collet. Vallmoll, Antoni Llorens Ferré. Vilavella, Joan Figueras Virgili. Vilallonga, Xavier Bella Gilbert. Vilarrodona, Nicolau Muñoz Martín.

PARTIT JUDICIAL DE VENDRELL

Vendrell, Modest Alvarez Bibas. Ayguamúrcia, Antoni Figueras Canals. Albinyans, Salvador Canyellas Gestí. Altafulla, Pau Ribau Magrinyó. Arbós, Joseph Romagosa Vidal. Banyeres, Jaume Benach Figueras. Bellvey, Joan Vila Bassa. Bisbal del Panadés, Joseph Sordé Ivera. Bonastre, March Roca Benejes. Cauren, Joseph Huguer Soler. Creixell, Joan Mercadé Miró. Cunit, Abdón Guasch Planas. Llorens, Joseph Mitjans Sonet. Maslorenç, Jaume Gibert Miquel. Montmell, Joseph Rovira Fontanilles. Non, Pau Delmau Calaf. Pobla de Montornés, Pere Casas Baldrich. Puiginyós, Joseph Saumell Gasó. Riera, Joan Mercadé Piana. Rida de Bará, Jaume Mercadé Esteve. Selomó, Joan Rovira Borrás. Sant Jaume dels Domenys, Joan Marcó Balagó. Sant Vicens dels Calders, Salvador Miró Borrás. Santa Oliva, Joseph Garriga Torrents. Torredembarra, Francisco Sidró Martori. Vespella, Joseph Vendrell Mestre. Barcelona 11 de Juny de 1899.—Lo Secretari de govern, Lluís Viscasillas.

CRÓNICA

Segons noticias, que no duptem son certes, avans d'ahir y ahir se reuniren alguns mitjans y petits propietaris de fincas rústicas del terme d'aquests ciutats pera formular oposició a la aprobació de part dels presuposits municipals.

Ja estranyavam que res se dignés per dita classe agricola, y si bé no ns havem volgut ocupar de dit assumpte, per causas especials, ara que hi há qui deu y pot mouers, procurarem doner nostra humil opinió a una cosa que té la seva importancia pera la classe dita.

Com de costum ahir nostre Excm. Ajuntament se va pogueu celebrar la sessió de primera convocateria correspondent a la present setmana.

Durant tot lo matí d'ahir lo cel permanesqué ennuvot y cayent algun petit ruixat. A las primeres horas de la tarde se serenó lluhint lo sol tornant el cap al-tert a ennuvolarse y cayent altre cop continuats ruixats.

La temperatura no fou tant calurosa com en los darrers dias.

Ab molta satisfacció hem pogut apreciar los merescuts elogis que ha prodigat la premsa de distints punts de Catalunya a la obra «Guia descriptiva de la Agricultura, Industria y Comerç d' Espanya» que presentem en aquesta provincia nostre particular amic

D. Edmond Llopis y Bertran y que baix la acertada direcció de D. Manel Artigas y Cuerva, surtirà a Barcelona als comensaments del any que vé.

De totes veras desitjem que l'obra sia ben rebuda y desde ara podém assegurar que s'obrirà ample cami en que s'publicarà, ab la ventatja ademés de que serà presentada a la Exposició de París donant aixís a conèixer les principals cases industrials y comercials ab detall de tota mena.

Acabarém donchs, recomanant als centres de producció d'aquesta ciutat, no deixin d'adquirir y figurar en llibre de tan reconeguda importancia.

Aquesta setmana no hem rebut la visita de nostre estimat confrare «Pel y ploma».

Per tractarse d'un artista català tallém de «La Epoca» lo següent:

«Concert de piano.—La distingida concurrencia que ahir a la nit assistí al Teatro de la Comedia confirmá ab sos aplausos al lleuger judici que del talent y facultats artísticas de Alexandre Ribó formularen cuants li admiraren anteriorment ab motiu de l'audió íntima celebrada en la sala Zocaya.

Sens incorre en exageració, pot afirmar-se que Ribó es un dels pianistas mes eminentes que hem sentit a Madrid.

Se destaca en ell, com nota característica de son treball artístich, la brillantess, el vigor, la valentia ab que acomet y executa los passatjes mes dificultosos de las obras que interpreta.

Al costat d'aquesta qualitat que delata al artista, meridional apassionat y de grans arrestos, adverteixis l'exquisit y delicat de sa organizació artística, juntament ab l'influencia d'una excelent educació musical y d'un estudi constant.

Totes las obras que figuravan en lo programa foren interpretadas ahir a la nit per Ribó d'un modo magistral, valguent al artista altras tantas ovacions.

En la primera part doná a conèixer lo concert en «de menor» de Rimsky-Korsakoff, ab acompanyament d'orquesta.

Formava la segona lo concert en «es» també ab acompanyament d'orquesta, del mestre Saint-Saëns, obra de gran dificultat pera l'concertista y plena d'interés y originalitat que son propies del insigne compositor francés.

Lo segon temps afecta un carácter dramátich accentuat y conté tals primors d'instrumentació, que la concurrencia demaná y obtingué sa repetició, admirant tant lo valor intrínsech de la obra com la interpretació.

Lo tercer terme es un «allegro» que, girant sobre una apassionada frase, ofereix gran interés y encisca admirablement dintre de las condicions del pianista Ribó.

Aquest loca després varias composicions de Beethoven, Monezskow-ki y Chopin, pera piano sol, y com a final, la «Fantasia húngara» de Liszt, acompanyat per l'orquesta.

En l'interpretació de totes aquestas obras estigué afortunadíssim lo Sr. Ribó, escoltant justs y nutrits aplausos y sent cridar a «escena» repetidas vegadas.

Una orquestra, dirigida per lo mestre Jiménez, acompanyá al distingit concertista ab ba tant acort.

Alexandre Ribó empendra en breu una «tournee» artística per l'extranger, ahont segurament ha de conquistar envejable renom.

Ab destí a la important fábrica de farinas, propietat dels Srs. Mangrané y fil's de Guix, ha arribat a Tarrega una potent caldera que desrollará 200 cavalls de forsa, la cual ha sigut adquirida per los duenyos de dita fábrica al objecte de donar millor impuls a sa ja importantíssima industria, una de las principals de la provincia.

Ha sigut construhida en los tallers de Robinson, de Barcelona y pesa 255 quintás.

A no revocarse l'acort pres per la companyia dels ferrocarrils, de Madrid Zaragoza Allicant, desde l'primer de Juliol próxim circularán diariament trens expressos.

Convindria que dits expressos portessin correspondencia; donchs, d'aquest modo, lo comers tindria la ventatja de poguer contestar las cartas de Madrid al mateix dia de rebudas.

Lo recandat ahir en la Administració de Consums d'aquesta ciutat per diferentas especies, puja a pessetas 1242'28.

Secció oficial

Registre civil

dels dias 19 y 20 de Juny 1899

Naixements

María del Carme Guasch Escardó, de Joseph y de María.—Joaquím Sabaté Borrás, de Ricardo y de Rosa.—Rosa Balaña Pallejá, de Francisco y de María.—Magdalena Quixelós Casadó, María id. id. de Joseph y de Josepha.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joseph Elías Borrás, Sant Liberí, 22.—Isabel Ollé Prats, Sant Vicens, 39.—Josepha Castellano Cardo, Hospital civil.—Rosa Bosquets Sardá, Plassa Prim, 1.—Eonor Prats Bori, Arrabal sant Jesús, 45.—Marcela Vendrell Vendrell, Jesús, 32.—Victoria Miquel Mella-

do, Sant Celestino, 14.—Anbnia Palau Ferré, Sant Francisco Javier, 23.

Secció religiosa

Sant d'any.—Sant Paulino.
Sant de demá.—Sant Zenón.

Secció comercial

J. Marsans Roí

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Table with exchange rates for various locations including Aduanas, Norts, Amortisable, Cubas, Exterior París, GIROS, París, and Londres.

Bolsí de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisació a Barcelona a las 4 de la tarde del día d'ahir.

Table with exchange rates for Reus, including Interior, Orenses, S. Juan, Norts, Fransas, Filipinas, PARIS, Exterior, and París.

Cambis corrents

en lo dia d'ahir donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

Table with exchange rates for London and Paris under various terms like 60 dias fetxa, 8 dias vista, etc.

VALORS LOCALS

Table listing local values and actions for Gas Reusense, Industrial Fariners, Banc de Reus, etc.

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 20

D. Málaga y Valencia en 5 dias, vapor Alcira, de 658 ts., ab efectes, consignat a don Anton Mas.

Despatadas

Pera Cette vapor Cervantes, ab vi.
Pera Génova y escalas vapor Alcira, ab efectes.

Anuncis particulars

ALS BANYS

—Pero que tenen vostés?
—Artur que m vol veure lo traje posat.
—¡Filla meva, ensényali!
—¡Vajal tu creus que es lo traje que m' ha fet la modista... donchs t' equivocas: es lo traje de bany que hem comprat a casa PORTA.

—¡Ah tunante!
BRUSAS PERA SENYORA.
REFAJOS DESDE 2'50 Ptas.

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de compendre, la Societat «Gas reusense» acaba de ficsar preus inverosímils al fluit Réctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats. Aq uent, acort del «Gas Reusense» donará coma a immediat resultat la anulació del fluit gás en aquesta ciutat y sa substitució per lo fluit eléctrich. Comprentho aixís nostra Societat, se proposa ampliar considerablement y desde ara la seva instalació que está portant a cap en aquestos moments a fi de servir en breu plasso las demandas que indubtablement, ha de rebre del públich reusenench y a las que atendrá per torn riguros.

A pesar de que 'ls preus que l'«Gas Reusense» ficsa a sa última tarifa son exageradament baixos, «La Electra» los accepta desde ara y en lo moment que l' seu contrincant donqui un servey regular d'alumbret eléctrich, nostra Societat establirà pera 'ls seus abonats los preus següents:

Table with prices for incandescent lamps (5, 10, 16, 25 bujias) and preu del kilowatt.

En quant a las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l'altra empresa.

Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temém, se 'ns porta a la lloyta, a ella aném ab la tranquilidad del qui no l'ha provocat devent solament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la «Electra Reusense» la millor salvaguardia dels seus intereses. Reus 2 Maig de 1899. Per la «Electra Reusense» Lo Director.

Academia Mercantil

CARRER DE SANTA ANA NÚM. 9

dirigida per

D. LOUIS ROUGET

S' ensenyarán per un método facilíssim los idiomas FRANCÉS É INGLÉS. Aixís mateix se donarán lliçons de CALCUL MEROANTIL, TENDURIA DE LLIBRE, REFORMA DE LLETRA Y DIBUIX INDUSTRIAL. Tot a preus reduhidíssims. Horas de classe: de las 8 del matí a la una de la tarde y de las 3 de la tarde a las 7 de la nit. Clases especials de FRANCÉS de 8 a 9 de la nit a TRES PE-SETAS AL MES. També hi ha classes especials pera senyeretas. Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

Gas Reusense

Alumbrat eléctrich

Establert ja 'l servey del alumbrat eléctrich, aquesta Societat suministrará lo flui ahont vulga que 's demani, desde la posta a la sortida del Sol, baix los mateixos preus establerts, a saber:

Table with lamp prices: Una lámpara incandescent de 5 bugias, pessetas 1'25 al mes. de 10 > 1'75 al >. de 16 > 2'50 al >. de 25 > 3'75 al >.

UN KILOWAT-HORA (que representa aproximadament lo consum d'una lámpara de 10 bujias durant trenta horas) pessetas 0'50.

Així mateix continuarà practicant gratuitamente las instalacions particulars. Reus 19 de Maig de 1899.—L' Administrador.

Singles 12 REUS

LLIBRERIA

Singles 12 REUS

Cumplert assortit d'objectes d'escriptori. Id. id. de llibres de 1.ª ensenyansa. Id. id. de llibres ratillats. Id. id. de tota classe de paper. Plomas, quaderns, carnets, llapis etc. etc.

TOT A PREUS VENTATJOSOS.

No vos equivoquéu.—Singlers, 12.—Reus.

Llibre Important

CARMILLA RÚSTICA

PREUS DELS PLANTADORS

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme al seu nom indica, és de gran interès actualment a tots els pagesos i propietaris de vinyas, tota vegada que en ell a més de donar-se compte dels importants temes que foren objecte de discussió en el congrés que se celebrà en Sant Sadurn de Noya, s'hi troben explicades ab claretat totes aquelles operacions i condicions que indispensablement requereix el cultiu del nou cap americà, entre altres: multiplicació i plantació de la nova vinya; empelt; poda; y alsede dels ceps y manera de cuidarlos; verdader modo de esparpolar y de abonar y femar las vinyas; etc.; etc; seguit d'altres no menys importants, dades molt dignes de tenir-se en compte sobre la manera de conduir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuidados de que deuen ser objecte los cellers; s'gone instruccions que al objecte donan los més precions e inteligents viticu tors d'Espanya y Fransa; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 400 pàgines en bon paper y clara impressió, enquadernat a la holandesa y s ven en aquesta impremta al preu de UNA PESETA.

10	20	30	40
10	20	30	40
10	20	30	40
10	20	30	40

PAPERS PINTATS

PERA HABITACIONS

Glassat pera cristals

Varis fabricants nacionals y extranjers, han cregut convenient establir a Barcelona un diposit pera que'l públich pugua adquirir dits generos al mateix preu de fabrica, tant encarregat d'aixó, l'antich almaceista Josep Ventura Millas en son gran despaig, situat en los carrers Petritxol, núm. 9, y Roca, núm. 22.

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella

Serveys del mes de Juny de 1899

Linea directa pera 'l rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpit vapor francés

ITALIE

LINEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia de Juny lo vapor Provence
lo dia 27 de " Aquitaine

Consignataris a Barcelona, RIPOL y C., Plassa de Palacio. — Barcelona

INSTITUT VACUNÓGENO SUIS

LAUSSANNE

Diposit exelussiu a Reus

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80.

LINEA	PULPA
Tubo pera 2 a 3 vacunas. 1.00	Placas pera 3 a 4 vacunas. 1.50
Tubo pera 4 a 10 vacunas. 1.50	Placas pera 6 a 8 vacunas. 3.00
Tubo pera 20 a 25 vacunas. 3.00	Frascos pera 25 vacunas. 8.00
Estoig ab 5 tubos pera 2 a 3 vacunas. 4.00	Frascos pera 50 vacunas. 15.00

LLET PURA DE VACA

VACAS SUISSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

Francisco Gras y Elias

3 pesetas exemplar. — Se ven en aquesta impremta.

PERA ADOB DE TOTES LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COM ADO. FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA

Lo més econòmic, lo més eficaç, lo mes durader

KAINITA, ETC.

Sindicat de ventes de STASSFURT

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIO GARANTIDA DE 15 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES

Dirigirse pera prospectes e informes sobre l'empleo

A. D. OTTO MEDEM. — VALENCIA

No vos edulvoneu. — Singlers, 12. — Reus.